The Gleaner

Vol 3 (1965)

Μιχαήλ Θ. Λάσκαρις

Αικ. Κουμαριανού

doi: [10.12681/er.10557](https://doi.org/10.12681/er.10557)

Copyright © 2016, Αικ. Κουμαριανού

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Κουμαριανού Α. (2016). Μιχαήλ Θ. Λάσκαρις, *The Gleaner*, 3, 282–283. <https://doi.org/10.12681/er.10557>

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΜΙΧΑΗΛ Θ. ΛΑΣΚΑΡΙΣ

Ἄν ἡ πρώτη ἀρετὴ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ διδασκάλου εἶναι νὰ μοιράζει στοὺς γύρω του τὸν πνευματικὸ του πλοῦτο, ὁ Μιχαὴλ Λάσκαρις στάθηκε ἀπὸ τοὺς πρῶτο ἐνάρετους. Εἶχε ὁργανικὰ συνδυάσει τὴν στέρεη γνώση τοῦ ἐπιστήμονα μὲ τὴν ἔφεση τοῦ διδασκάλου νὰ μεταβιβάζει καὶ νὰ διοχετεύει τὶς γνώσεις στοὺς νεωτέρους.

Τὰ λίγα λόγια ποὺ γράφονται ἀπὸ τὴν θέση αὐτῇ, γιὰ νὰ ἐκφράσουν τὰ συναισθήματα τῶν συναδέλφων τοῦ Κέντρου Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν, ἀναφέρονται ἀκριβῶς σὲ αὐτὴ τὴν ιδιότητα τοῦ Λάσκαρι, τὴν ὁποία οἱ νεώτεροι ἰδίως συνεργάτες τοῦ Κέντρου εἶχαν τὴν τύχη νὰ γνωρίσουν σ' ὅλη της τὴν ἔκταση καὶ τὴν γενναιοφροσύνη. Φυσικὸ εἶναι ἄλλωστε οἱ γραμμὲς αὐτὲς νὰ μὴν ἔχουν πρόθεση ἀξιολόγησης τοῦ ἔργου του. Ἄλλοι ἀρμοδιώτεροι θὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὴν καθ'αυτὸ ἐπιστημονικὴ προσφορά του, μὲ τὶς λαμπρὲς σπουδὲς του, τὴν μοναδικὴ εὐφυΐα καὶ δξύνοια, τὴν εὐρύτητα τῶν ἐνδιαφερόντων του, τὶς συγγραφές του· μὲ τὴν πανεπιστημιακὴ του σταδιοδρομία ποὺ ἄρχισε ὅταν ἦταν εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν καὶ ἐτελείωσε, ὥστερα ἀπὸ τριάντα χρόνια διδασκαλίας στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Θεσσαλονίκης, σὲ ἡλικία ὅπου ἄλλοι μόλις ἀρχίζουν τὸ ἀκαδημαϊκὸ στάδιο· μὲ τὶς τιμητικὲς διακρίσεις ποὺ εἶχε δεχθεῖ ἀπὸ ξένα πνευματικὰ ἰδρύματα. Ὑστατὴ διάκριση, ποὺ τὴν πληροφορήθηκε, ἄρρωστος λίγο πρὶν νὰ ἀφήσει τὸν κόσμον αὐτόν, ἦταν ἡ ἐκλογή του ὡς μέλους τακτικοῦ τῆς Σερβικῆς Ἀκαδημίας· τιμὴ καὶ χαρὰ ποὺ ἐσφράγισαν τὶς τελευταῖες ἡμέρες τοῦ Μιχαὴλ Λάσκαρι.

Ὁ Λάσκαρις εἶχε κατορθώσει, σὲ μιὰν ἐποχὴ ὅπου οἱ προσωπικὲς του συγγραφικὲς ἀσχολίες εἶχαν σημειώσει κάποιαν ἀναστολή, νὰ μὴ μείνει ἀχρησιμοποίητο τὸ ἐπιστημονικὸ του δυναμικὸ καὶ τὸ ἐπιστημονικὸ του ἀπόθεμα· βοηθώντας τοὺς νέους ἐπιστήμονες στὶς ζητήσεις τους εὗρισκε τὸν καλὸ τρόπο νὰ ἀξιοποιεῖ τὶς ἀπέραντες γνώσεις του. Συχνὰ τὸν ἀκούγαμε νὰ διαμαρτύρεται λέγοντας: «Δὲν μὲ ἐκμεταλλεύεστε ἀρκετά».

Αὐτὴ εἶναι ἡ ιδιότητα ποὺ ἀνῆκει κατεξοχὴν στὸν Λάσκαρι· καὶ καθὼς ἦταν ἐναρμονισμένη μὲ τὴν ἀπουσία ὁποιουδήποτε σχολαστικισμοῦ καὶ ἐπιστημονικῆς ὑπεροφίας, ἀποκτοῦσε ἀκόμη μεγαλύτερο βάρος καὶ συνιστοῦσε τὴν ἐπιστημονικὴν του προσωπικότητα· οἱ ἀρετὲς του αὐτὲς ποὺ εἶχαν ἐπίκεντρο τὴν βαθειὰ ἀφοσίωσή του στὴν ἐπιστήμη, τὸν προφύλαξαν καὶ ἀπὸ τὸν πρῶτο καὶ ἀπὸ τὴν δεύτερη. Εἶναι ἐντελῶς χαρακτηριστικὸ γιὰ τὸ ἐπιστημονικὸ καὶ τὸ ἀνθρώπινο ἦθος του ὅτι ποτὲ δὲν ἐδίσταζε προκειμένου νὰ δηλώσει μιὰν ἄγνοιά του.

Τὶς ἀρετὲς αὐτὲς ἐγνώρισαν οἱ νεώτεροι συνεργάτες τοῦ Κέντρου Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν τὰ τέσσερα τελευταῖα χρόνια ποὺ εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ ζήσουν κοντά του—στὴν ἀρχὴ περισσότερο, ὅσπερα ἀραιότερα, γιατί ὅλο καὶ πιὸ πολὺ ἔφευγε γιὰ τὴν Κέρκυρα. Αὐτὲς ἐδημιούργησαν τὴν ἀγαθὴ οἰκειότητα ποὺ χαρακτήριζε τὴν ἐπαφὴν τους μαζί του καὶ αὐτὲς τοὺς ἐνέπνευσαν τὰ συναισθήματα ἀγάπης γιὰ τὸν Μιχαὴλ Λάσκαρι.

Αἰκ. Κουμαριανοῦ

Σ Χ Ο Λ Ι Α

ΟΙ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Σὲ πρόσφατο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ μας, παίρνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ τὴν ὥραία ἐργασία τῆς κυρίας Εὐρώς Layton-Zένιον, συμβολὴ τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Harvard στὴν νεοελληνικὴ βιβλιογραφία, ἔκανα ἕναν παραλληλισμὸ μὲ τὶς ιδιωτικὲς βιβλιοθῆκες. Τὸ θέμα τῶν ιδιωτικῶν βιβλιοθηκῶν, καὶ τῆς συμπαράστασης τὴν ὁποία μποροῦν νὰ προσφέρουν στὴν βιβλιογραφία καὶ στὸν συντονισμὸ τῶν σχετικῶν τεκμηριώσεών μας, εἶναι ἀπὸ τὰ πολὺ σημαντικὰ στὸν τόπο μας, σὲ ἕνα συλλογικόν, δηλαδή, σῶμα, ὅπου ἡ ιδιωτικὴ πρωτοβουλία ἐξακολουθεῖ νὰ παίζει ρόλο οὐσιαστικόν καὶ κάποτε ἀποφασιστικόν. Τελευταῖα εἶχα τὴν εὐκαιρία νὰ προβῶ σὲ σχετικὴ ἀνακοίνωσιν· ὅταν δημοσιευθεῖ θὰ τὰ ξαναποῦμε: στὸ μεταξὺ θὰ ἤθελα νὰ τονίσω, ἀπὸ ἄλλη ἀφορμή, τὴν σημασίαν τῶν ιδιωτικῶν βιβλιοθηκῶν γιὰ τὴν παιδείαν μας. Ὁ ἀναγνώστης τοῦ τεύχους αὐτοῦ καταλαβαίνει ὅτι πρόκειται γιὰ τὴν Προσθήκην τὴν ὁποία παρουσίασαν στίς προηγούμενες σελίδες ὁ Ἀθανάσιος Χατζηδημὸς καί, συνεργάτης του, ὁ Γεώργιος Σῆμος.